

Raadsvoorstel

Onderwerp

Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Leusden 2026

1. Aanleiding

Om als gemeente de zorg en hulp aan onze inwoners te kunnen blijven leveren, is het wenselijk dat de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Leusden 2026 (hierna te noemen Verordening Wmo) wordt aangepast. Dat is nodig omdat data niet meer kloppen, er bedragen in de verordening staan die geïndexeerd moeten worden, ontwikkelingen in de rechtspraak verwerkt zijn en er ook enkele gewenste aanpassingen vanuit de uitvoering zijn gedaan. Om een rechtmatige basis te leggen onder de te nemen besluiten en om eventuele ongewenste juridische gevolgen te vermijden, stelt het college de raad voor om de Verordening Wmo gewijzigd vast te stellen.

2. Wettelijke grondslag

De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

3. Beoogd effect/ bestuurlijk kader

Door de Verordening Wmo 2026 vast te stellen kunnen wij de zorg en hulp continuïteit en kwaliteit aan onze inwoners borgen. Bovendien biedt de Verordening Wmo de basis om daar de nadere regels, beleidsregels en het financieel besluit op te baseren.

4. Deadline

De Verordening Wmo 2026 zal nog in december 2025 door de raad moeten worden vastgesteld. De raadsvergadering van 11 december a.s. is de laatste kans om dit te doen. Vervolgens zal de Verordening Wmo 2026 tijdig bekendgemaakt worden, zodat deze op 1 januari 2026 inwerking treedt.

5. Voorstel

De Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Leusden 2026 vaststellen.

6. Argumenten

1.1 Aanpassingen op de verordening zijn noodzakelijk

Indexering en met name enkele gerechtelijke uitspraken (jurisprudentie) zijn de aanleiding om de verordening aan te passen (zie bijlage 2 Nota van herziening).

Zo hebben we in de verordening enkele begrippen en eisen nader gespecificeerd en voorzien van een afwegings-/toepassingskader.

Reden is dat wij dit, volgens recente uitspraken, duidelijk in de verordening moeten specificeren (feitelijke grondslag en eventuele weigeringsgronden). Deze afwegingskaders zijn niet nieuw en komen veelal uit onze beleidsregels en uitvoeringspraktijk, maar vanwege jurisprudentie waarbij de rechter heeft geoordeeld dat dit een raadsbevoegdheid betreft en niet enkel in de beleidsregels mag staan, is dit opgenomen in de verordening.

Hiermee voorkomen wij in de toekomst dat wij bezwaren krijgen en door de rechter, puur op een formaliteit, in het ongelijk worden gesteld.

1.2. Alleen “beleidsneutrale wijzigingen” met beperkte financiële consequenties

In de Wmo Verordening 2026, zijn geen wijzigingen doorgevoerd die beleidsmatige gevolgen hebben en de aanpassingen zijn conform eerdere kaders en afspraken. De toegepaste wijzigingen zijn enkel als gevolg van elders of eerder besloten beleid of komen voort uit regionale/contractuele afspraken (indexering).

Ook de door jurisprudentie gevraagde specificering in de verordening is conform eerdere kaders in toelichtingen op de verordening, beleidsregels en nadere regels. Wij kunnen niet anders dan dit nu in de verordening over te nemen omdat dit strikt formeel in de verordening hoort te staan.

Bovenstaande financiële gevolgen zijn allemaal al opgenomen in de begroting 2026.

1.3. Inspraak is gerealiseerd

Lariks en de Adviesraad Sociaal Domein Leusden (ASD) hebben de voorgestelde aanpassingen op de verordening beoordeeld en de ASD Leusden heeft deze voorzien van een positief advies. Ook Lariks heeft aanvullingen en enkele aanpassingen gedaan.

1.4. Kaders en proces over uitwerking in beleidsregels en nadere regels zijn helder

Wij kunnen na vaststelling van deze verordening Wmo 2026 ook de beleidsregels, nadere regels en het financieel besluit verder aanpassen.

Voor een volledige argumentatie en motivatie voor wat betreft de aanpassingen verwijzen wij u naar de nota van herziening.

7. Alternatieve scenario's

We kunnen “wachten” met het vaststellen van de verordening Wmo 2026 en aansluiten bij het proces van aanpassen en vaststellen van de verordening Jeugdhulp 2026 (deze aanpassing betreft echter een grotere wijziging en de verordening Jeugdhulp 2026 is zodoende ook nog niet gereed om aan uw raad voor te leggen. De verwachting is dat deze in maart aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd). Hierop wachten betekent dat er een grondslagprobleem kan ontstaan en we het risico lopen om meer bezwaren te krijgen en dat deze bezwaren ook gegrond zullen gaan worden verklaard.

8. Risico's

Zie punt 7.

9. Vervolg

Na vaststelling door de raad zal het college, in navolging van vaststelling van de verordening Wmo, ook de nadere regels, beleidsregels en het financieel besluit 2026 moeten vaststellen. Dit voorstel zal op 16 december a.s. door ons worden behandeld. De verordening Wmo 2026 zal na besluitvorming op 11 december, en de nadere regels, beleidsregels en het financieel besluit 2026 na besluitvorming op 17 december tijdig bekendgemaakt worden.

10. Evaluatie

n.v.t.

11. inkoopadvies

n.v.t.

12. Advies HR

n.v.t.

13 Advies ICT

n.v.t.

14. Juridisch advies

Akkoord.

15. Financieel advies (kosten en dekking)

Sinds 2024 zien we een versterkte toename van de WMO kosten binnen onze gemeente. Het betreft dan vooral volumeontwikkelingen als gevolg van toenemende vergrijzing en het langer thuis blijven wonen (extramuralisering).

Het Rijk heeft, vooruitlopend op een nog uit te werken alternatieve financieringsvorm voor de WMO, voor deze landelijke demografische ontwikkeling via het gemeentefonds aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Vanaf 2026 gaat het om € 75 miljoen oplopend tot € 375 miljoen vanaf 2030. Daarbij gaat het voor Leusden om een extra jaarlijkse tranche van € 91.600 voor 2026 oplopend tot cumulatief € 458.000 structureel vanaf 2030. Deze middelen zetten wij in maar zullen naar verwachting onvoldoende compensatie bieden waardoor de WMO budgetten in onze begroting verder onder druk blijven staan. In de najaarsnota en middels een raadsinformatiebrief bent u daarover nader geïnformeerd.

De financiële effecten vanuit de voorgestelde wijzigingen in deze verordening zijn marginaal en hebben geen directe budgettaire gevolgen voor de gemeentebegroting. Het gaat dan om de voorgestelde indexen die lager zijn dan de loon-/prijsindex van 5% die wij in onze begroting voor 2026 hebben toegepast. De verplichte opslag van 20% op het informele PGB tarief voor zorgverleners niet zijnde een familielid, heeft op basis van het aantal gevallen waarop dat in Leusden van toepassing kan zijn, slechts een klein nadelig effect.

16. Advies communicatie

n.v.t.

17. Intergemeentelijke samenwerking

Voor wat betreft de wijzigingen op de verordening Wmo is er inhoudelijke afstemming geweest met gemeenten uit de regio (met name beleidsmatig), het vaststellen van een verordening Wmo betreft echter een gemeentelijke bevoegdheid waarbij er sprake is van beleidsvrijheid van de desbetreffende gemeenteraad. Zodoende zijn alle verordeningen in de regio al anders en is het wijzigen hiervan met name een gemeentelijke taak.

18. Global Goals

☐	Goal 01	Einde aan Armoede	
☐	Goal 02	Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw	
☒	Goal 03	Gezondheidszorg voor iedereen	
☐	Goal 04	Inclusief, gelijkwaardig en goed onderwijs voor iedereen	
☐	Goal 05	Gelijke rechten voor mannen en vrouwen en empowerment van vrouwen en meisjes	
☒	Goal 06	Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen	
☐	Goal 07	Toegang tot betaalbare en duurzame energie	
☒	Goal 08	Inclusieve economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen	
☐	Goal 09	Infrastructuur voor duurzame industrie	
☐	Goal 10	Verminderen van ongelijkheid binnen en tussen landen	
☐	Goal 11	Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam	
☐	Goal 12	Duurzame consumptie en productie	
☐	Goal 13	Aanpak van klimaatverandering	
☐	Goal 14	Beschermen en duurzaam gebruik van oceanen en zeeën	
☐	Goal 15	Beschermen en duurzaam gebruik van ecosystemen, bossen en biodiversiteit	
☒	Goal 16	Bevorderen van veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen	
☐	Goal 17	Versterken van mondiaal partnerschap en coherent beleid voor duurzame ontwikkeling	

19 Klimaatadaptatie

n.v.t.

20. Inwonerbetrokkenheid/ Burgerparticipatie

De Adviesraad Sociaal Domein Leusden (ASD) heeft de aanpassingen op de verordening ontvangen, besproken en voorzien van een advies. In de ASD zitten ervaringsdeskundigen uit de gemeente Leusden. Op deze manier zijn inwoners dus actief betrokken bij de wijzigingen op deze verordening.

21. Bijlagen

- Bijlage 1. Verordening Wmo 2026 (raadsbesluit);
- Bijlage 2. Nota van herziening Verordening Wmo 2026;
- Bijlage 3. Advies ASD Leusden Verordening Wmo 2026;
- Bijlage 4. Reactie college op het advies ASD Leusden.

Het college van de gemeente Leusden,

R.B. van den Brink
directeur secretaris

G.J. Bouwmeester
burgemeester